

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 17Pc/29/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7222206110
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Macalová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2023:7222206110.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II sudkyňou JUDr. Janou Macalovou, v právnej veci manžela: W. M., E.. X.X.XXXX, trvale bytom D., O. J. XX a manželky: A. M., E.. XX.X.XXXX, trvale bytom D., E. F.T. XX, v konaní o návrhu manžela na určenie manželského výživného takto

rozhodol:

Návrh z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 13.7.2022 žiadal, aby súd zaviazal manželku prispievať na jeho výživu sumou 30 eur mesačne do rozvodu manželstva. V návrhu uviedol, že s manželkou uzavreli dňa XX.X.XXXX manželstvo. Z tohto pochádzajú 2 plnoleté deti a maloletý X. M., ktorý má ukončenú povinnú školskú dochádzku a v štúdiu ďalej nepokračuje. Manželka je čiastočná invalidná dôchodkyňa. On je nezamestnaný. Je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Spolu s manželkou poberajú dávku v hmotnej núdzi. Podaním doručeným súdu dňa 24.10.2022 súdu oznámil, že nevládni hnuiteľný ani nehnuteľný majetok. Nemá žiadne úspory ani bankový účet. Je dlhodobo nezamestnaný, vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

2. Manželka vyjadrením k návrhu doručeným súdu dňa 20.9.2022 uviedla, že poberá čiastočný invalidný dôchodok a dávku v hmotnej núdzi. Vzhľadom na to nie je schopná uhrádzať manželovi výživné.

3. Spolu s vyjadrením manželka súdu predložila potvrdenie o poberaní dávok v hmotnej núdzi v roku 2022, podľa ktorého v období 01/22-04/2022 jej bola vyplatená dávka v mesačnej sume 136,30 eur, v 05/22 237,90 eur, 06/22 137,90 eur, 07/22-08/22 á 19,40 eur a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava zo dňa 2.12.2021 o zvýšení invalidného dôchodku od 1.1.2022 na sumu 183,40 eur mesačne.

4. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa manžel nedostavil, svoju neprítomnosť neospravedlnil. Doručenie predvolania mal súd riadne a včas preukázané, preto v súlade s ustanovením § 180 CSP pojednával v jeho neprítomnosti. Na pojednávaní vykonal dokazovanie vypočutím manželky, listinnými dôkazmi a zistil tento skutočný stav:

5. Manželka žiadala na pojednávaní návrh zamietnuť nakoľko nie je v jej možnostiach a schopnostiach na výživu manžela prispievať. Z jej výpovede vyplynulo, že s manželom nežijú v spoločnej domácnosti po dobu jedného roka. Nevie kde sa aktuálne nachádza. Nekontaktujú sa. Podľa jej informácií nemá kde bývať a zrejme prespáva niekde u známych. Na tunajšom súde podala návrh na rozvod manželstva a taktiež na určenie manželského výživného, ktoré doposiaľ neboli skončené. Návrh na určenie manželského výživného podala na základe výzvy doručenej jej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice. Dôvodom podania návrhu na rozvod manželstva z jej strany bola skutočnosť, že manžel požíva vo zvýšenej miere alkoholické nápoje a ona to vzhľadom na svoje zdravotné problémy nevládze ďalej

tolerovať. Manžel taktiež v priebehu manželstva nadväzoval mimomanželské známosti, s ktorými ho i pristihla. Sporadicky si privyrábal brigádnickou činnosťou. Vykonával aktívne práce. Bol zdravý, nemal žiadne zdravotné problémy. Ona poberá invalidný dôchodok vo výške 180 eur mesačne cca po dobu piatich rokov. Bola jej diagnostikovaná schizofrénia v spojení s fóbiou. Absolvuje kontroly v psychiatrickej ambulancii. Pravidelne užíva lieky, za ktoré mesačne uhrádza cca 20 eur. Lekárka jej odporúčala, aby sama nechodila. Má panický strach. Na súd ju odprevadila švagriná. Vyzdvihnúť ju príde dcéra, ktorá jej doma pomáha i pri bežných činnostiach. Taktiež poberá dávku v hmotnej núdzi v sume 114,60 eur. Byva v mestskom jednoizbovom sociálnom byte s dcérou a jej dvomi maloletými deťmi. Za nájomné uhrádzajú mesačnú sumu 200 eur a to každá v polovičnej výške. Ďalej uhrádza sumu 17 eur mesačne za TV satelit. Zo zvyšnej sumy si zabezpečuje stravu. Keďže celý príjem spotrebuje, nemá vytvorené žiadne úspory. Nevlastní žiadny majetok. Dcéra poberá rodičovský príspevok. Sama zabezpečuje starostlivosť dvom maloletým deťom voči ktorým otcovstvo nebolo určené.

6. Podľa oznámenia Sociálnej poisťovne, pobočky v Košiciach zo dňa 19.9.2022 manželia nie sú poberateľmi dávky v nezamestnanosti ani nemocenských dávok. Nie sú vedení v registri poisťovne ako zamestnanec, samostatne zárobkovo činná osoba, dobrovoľne poistená osoba. Podľa oznámenia zo dňa 13.1.2023 manželka je vedená ako poberateľka invalidného dôchodku vo výške 205,10 eur.

7. Podľa oznámenia Úradu práce, soc. vecí a rodiny Košice zo dňa 16.9.2022 je manžel vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 19.10.2018 a jeho evidencia k dnešnému dňu naďalej trvá. Poberá dávky v hmotnej núdzi od 1.7.2022 do doby trvania podmienok naposledy vo výške 139,20 eur mesačne. Na žiadosti je posudzovaný samostatne. Podľa oznámenia zo dňa 30.12.2022 od 1.7.2022 poberá dávky v hmotnej núdzi vo výške 68,80 eur mesačne. Na žiadosti je posudzovaný samostatne. Podľa tohto oznámenia manželka nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Poberá dávku v hmotnej núdzi od 1.9.2021 do doby trvania podmienok, naposledy vo výške 114,60 eur. Na žiadosti je aj posudzovaná K. M., E.W.. XX.XXXX a M. X., E.. XX.XXXX.

8. Z evidenčných prostriedkov tunajšieho súdu bolo zistené, že pod č. 19P/94/2022 je vedené konanie o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a pod č. 14Pc/29/2022 konanie o určenie manželského výživného. Konania boli začaté na návrh manželky. Doposiaľ neboli právoplatne skončené.

9. Podľa ust. § 18 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

10. Podľa ust. § 71 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť.

11. Podľa § 75 ods. 1, 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi, to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

12. Podľa § 77 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

13. Podľa ustanovenia § 29 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (CMP), navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. Súd konanie nezastaví, ak sa mohlo začať aj bez návrhu a je potrebné v konaní pokračovať. Súd konanie nezastaví, ak niektorý z účastníkov so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí.

14. Vyživovacia povinnosť medzi manželmi vzniká uzavretím manželstva a je viazaná na právnu existenciu manželstva.

15. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že manželia nežijú spolu a nevedenú spoločnú domácnosť po dobu jedného roka. Nekontaktujú sa. Ich manželstvo doposiaľ trvá, konanie o návrhu manželky na rozvod manželstva doposiaľ nebolo právoplatne skončené. Jediným príjmom navrhovateľa sú dávky v hmotnej núdzi, ktoré aktuálne poberá vo výške 68,80 eur. Je nezamestnaný, vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Manželka navrhovateľa je invalidnou dôchodkyňou. Poberá dôchodok v aktuálnej výške 205,10 eur. Taktiež poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 114,60 eur mesačne, pričom je posudzovaná spolu s plnoletou dcérou a maloletým synom. Má zdravotné problémy. Je psychiatricky liečená. V dôsledku zdravotného stavu vyžaduje opateru a doprovod. Býva spolu s dcérou, s ktorou spoločne uhrádzajú nájom. Okrem nákladov na uspokojovanie základných životných potrieb má aj náklady spojené so zdravotnou starostlivosťou (náklady na lieky). Po zistení príjmu a zdravotného stavu manželky navrhovateľa súd dospel k záveru, že nie je v jej schopnostiach platiť navrhovateľovi manželské výživné. Vyššia životná úroveň manželky navrhovateľa v porovnaní s manželom nebola v konaní preukázaná. Súd prihliadol i na pasívny postoj navrhovateľa v konaní, ktorý sa na pojednávanie bez ospravedlnenia nedostavil.

16. Súd má pri rozhodovaní o určení povinnosti niektorému z manželov platiť výživné druhému manželovi povinnosť prihliadať aj na dobré mravy. Dobré mravy sú nepísané pravidlá slušnosti, ľudskosti, tolerance, poctivosti a dôvery, z ktorých v prvom rade vychádza písané právo. Nie sú presne definované a vychádzajú zo všeobecne akceptovaných mravných princípov prevažnej časti spoločnosti. Súd poukazuje na to, že manželia nežijú spolu, žiadnym spôsobom sa nekontaktujú, a teda neplnia svoje povinnosti v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 18 Zákona o rodine pričom manželka vzhľadom na svoj zdravotný stav vyžaduje opateru a doprovod. Vzhľadom na uvedené má súd za to, že určenie manželského výživného by bolo i v rozpore s dobrými mravmi.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 127 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 365 odsek 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil .